

**2010. aasta eelarve täitmisele heakskiidu andmine: ITERi ja
Tuumasünteesienergeetika Arendamise Euroopa Ühisettevõtte**

1. Euroopa Parlamendi 10. mai 2012. aasta otsus ITERi ja tuumasünteesienergeetika arendamise Euroopa ühisettevõtte 2010. aasta eelarve täitmisele heakskiidu andmise kohta (C7-0296/2011 – 2011/2237(DEC))

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse ITERi ja tuumasünteesienergeetika arendamise Euroopa ühisettevõtte 2010. aasta lõplikku raamatupidamise aastaaruannet,
- võttes arvesse kontrollikoja aruannet ITERi ja tuumasünteesienergeetika arendamise Euroopa ühisettevõtte eelarveaasta 2010 raamatupidamise aastaaruande kohta koos ühisettevõtte vastustega¹,
- võttes arvesse 16.–18. maini 2011 Cadarache'i lähetatud Euroopa Parlamendi eelarvekomisjoni ja eelarvekontrollikomisjoni ITERi ühisdelegatsiooni järeldusi,
- võttes arvesse nõukogu 21. veebruari 2012. aasta soovitus (06086/2012 – C7-0050/2012),
- võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklit 319,
- võttes arvesse nõukogu 25. juuni 2002. aasta määrust (EÜ, Euratom) nr 1605/2002 (mis käsitleb Euroopa ühenduste üldeelarve suhtes kohaldatavat finantsmäärust)², eriti selle artiklit 185,
- võttes arvesse nõukogu 27. märtsi 2007. aasta otsust 2007/198/Euratom (millega luuakse ITERi ja tuumasünteesienergeetika arendamise Euroopa ühisettevõtte ning antakse sellele eelised)³, eriti selle artiklit 5,
- võttes arvesse komisjoni 19. novembri 2002. aasta määrust (EÜ, Euratom) nr 2343/2002 (raamfinantsmääruse kohta asutustele, millele viidatakse Euroopa ühenduste üldeelarve suhtes kohaldatavat finantsmäärust käsitleva nõukogu määruse (EÜ, Euratom) nr 1605/2002 artiklis 185)⁴, eriti selle artiklit 94,
- võttes arvesse kodukorra artiklit 77 ja VI lisa,
- võttes arvesse eelarvekontrollikomisjoni raportit (A7-0113/2012),
- 1. annab heakskiidu ITERi ja tuumasünteesienergeetika arendamise Euroopa ühisettevõtte direktori tegevusele ühisettevõtte 2010. aasta eelarve täitmisel;

¹ ELT C 368, 16.12.2011, lk 24.

² EÜT L 248, 16.9.2002, lk 1.

³ ELT L 90, 30.3.2007, lk 58.

⁴ EÜT L 357, 31.12.2002, lk 72.

2. esitab oma tähelepanekud alltoodud resolutsioonis;
3. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev otsus ja resolutsioon, mis on selle lahutamatu osa, ITERi ja tuumasünteesienergeetika arendamise Euroopa ühisettevõtte direktorile, nõukogule, komisjonile ja kontrollikojale ning korraldada nende avaldamine *Euroopa Liidu Teatajas* (L-seerias).

2. Euroopa Parlamendi 10. mai 2012. aasta otsus ITERi ja tuumasünteesienergeetika arendamise Euroopa ühisettevõtte 2010. aasta raamatupidamiskontode sulgemise kohta (C7-0296/2011 – 2011/2237(DEC))

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse ITERi ja tuumasünteesienergeetika arendamise Euroopa ühisettevõtte 2010. aasta lõplikku raamatupidamise aastaaruannet,
- võttes arvesse kontrollikoja aruannet ITERi ja tuumasünteesienergeetika arendamise Euroopa ühisettevõtte eelarveaasta 2010 raamatupidamise aastaaruande kohta koos ühisettevõtte vastustega¹,
- võttes arvesse 16.–18. maini 2011 Cadarache'i lähetatud Euroopa Parlamendi eelarvekomisjoni ja eelarvekontrollikomisjoni ITERi ühisdelegatsiooni järeldusi,
- võttes arvesse nõukogu 21. veebruari 2012. aasta soovitus (06086/2012 – C7-0050/2012),
- võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklit 319,
- võttes arvesse nõukogu 25. juuni 2002. aasta määrust (EÜ, Euratom) nr 1605/2002 (mis käsitleb Euroopa ühenduste üldeelarve suhtes kohaldatavat finantsmäärust)², eriti selle artiklit 185,
- võttes arvesse nõukogu 27. märtsi 2007. aasta otsust 2007/198/Euratom (millega luuakse ITERi ja tuumasünteesienergeetika arendamise Euroopa ühisettevõtte ning antakse sellele eelised)³, eriti selle artiklit 5,
- võttes arvesse komisjoni 19. novembri 2002. aasta määrust (EÜ, Euratom) nr 2343/2002 (raamfinantsmääruse kohta asutustele, millele viidatakse Euroopa ühenduste üldeelarve suhtes kohaldatavat finantsmäärust käsitleva nõukogu määruse (EÜ, Euratom) nr 1605/2002 artiklis 185)⁴, eriti selle artiklit 94,
- võttes arvesse kodukorra artiklit 77 ja VI lisa,
- võttes arvesse eelarvekontrollikomisjoni raportit (A7-0113/2012),
- 1. annab heakskiidu ITERi ja tuumasünteesienergeetika arendamise Euroopa ühisettevõtte 2010. aasta raamatupidamiskontode sulgemisele;
- 2. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev otsus ITERi ja tuumasünteesienergeetika arendamise Euroopa ühisettevõtte direktorile, nõukogule, komisjonile ja kontrollikojale ning korraldada selle avaldamine *Euroopa Liidu Teatajas* (L-seerias).

¹ ELT C 368, 16.12.2011, lk 24.

² EÜT L 248, 16.9.2002, lk 1.

³ ELT L 90, 30.3.2007, lk 58.

⁴ EÜT L 357, 31.12.2002, lk 72.

3. Euroopa Parlamendi 10. mai 2012. aasta resolutsioon tähelepanekutega, mis on ITERi ja tuumasünteesienergeetika arendamise Euroopa ühisettevõtte 2010. aasta eelarve täitmisele heakskiidu andmist käsitleva otsuse lahutamatu osa (C7-0296/2011 – 2011/2237(DEC))

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse ITERi ja tuumasünteesienergeetika arendamise Euroopa ühisettevõtte 2010. aasta lõplikku raamatupidamise aastaaruannet,
- võttes arvesse kontrollikoja aruannet ITERi ja tuumasünteesienergeetika arendamise Euroopa ühisettevõtte eelarveaasta 2010 raamatupidamise aastaaruande kohta koos ühisettevõtte vastustega¹,
- võttes arvesse 16.–18. maini 2011 Cadarache'i lähetatud Euroopa Parlamendi eelarvekomisjoni ja eelarvekontrollikomisjoni ITERi ühisdelegatsiooni järeldusi,
- võttes arvesse nõukogu 21. veebruari 2012. aasta soovitus (06086/2012 – C7-0050/2012),
- võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklit 319,
- võttes arvesse nõukogu 25. juuni 2002. aasta määrust (EÜ, Euratom) nr 1605/2002 (mis käsitleb Euroopa ühenduste üldeelarve suhtes kohaldatavat finantsmäärust)², eriti selle artiklit 185,
- võttes arvesse nõukogu 27. märtsi 2007. aasta otsust 2007/198/Euratom (millega luuakse ITERi ja tuumasünteesienergeetika arendamise Euroopa ühisettevõtte ning antakse sellele eelised)³, eriti selle artiklit 5,
- võttes arvesse ITERi ja tuumasünteesienergeetika arendamise Euroopa ühisettevõtte juhatuse poolt 22. oktoobril 2007 vastu võetud finantseeskirju (edaspidi „ITERi finantseeskirjad”),
- võttes arvesse komisjoni 19. novembri 2002. aasta määrust (EÜ, Euratom) nr 2343/2002 (raamfinantsmääruse kohta asutustele, millele viidatakse Euroopa ühenduste üldeelarve suhtes kohaldatavat finantsmäärust käsitleva nõukogu määruse (EÜ, Euratom) nr 1605/2002 artiklis 185)⁴, eriti selle artiklit 94,
- võttes arvesse kodukorra artiklit 77 ja VI lisa,
- võttes arvesse eelarvekontrollikomisjoni raportit (A7-0113/2012),

A. arvestades, et ITERi ja tuumasünteesienergeetika arendamise Euroopa ühisettevõtte

¹ ELT C 368, 16.12.2011, lk 24.

² EÜT L 248, 16.9.2002, lk 1.

³ ELT L 90, 30.3.2007, lk 58.

⁴ EÜT L 357, 31.12.2002, lk 72.

(edaspidi ühissettevõtte) loodi 2007. aasta märtsis 35 aasta pikkuseks perioodiks;

- B. arvestades, et kontrollikoda märkis, et ta sai piisava kindluse 2010. aasta raamatupidamise aastaaruande usaldusväärsuse ja selle aluseks olevate tehingute seaduslikkuse ja korrektsuse kohta;
- C. arvestades, et ITERi finantseeskirjad põhinevad raamfinantsmäärusel, mida hiljuti muudeti, et viia see kooskõlla üldises finantsmääruses tehtud muudatustega;
- D. arvestades, et kontrollikoda avaldas 9. oktoobril 2008. aastal ITERi finantseeskirjade kohta oma arvamuse nr 4/2008;
- E. arvestades, et ühissettevõtte alustas iseseisvalt töötamist 18. märtsil 2008. aastal;
- F. arvestades, et ühissettevõtte loomisel nähti talle ajavahemikuks 2007–2014 ette soovituslikud koguvahendid summas 9 653 000 000 eurot;
- G. arvestades, et ühissettevõtte 2010. aasta lõplik eelarve sisaldas 444 100 000 euro ulatuses kulukohustuste assigneeringuid ja 241 700 000 euro ulatuses maksete assigneeringuid;

Eelarve haldamine ja finantsjuhtimine

- 1. märgib, et 2010. aasta jaanuaris nõustus juhatus ühissettevõtte esimese direktori tagasiastumisega;
- 2. märgib murega, et kontrollikoda juhib tähelepanu vajadusele suurendada oluliselt ITERi projekti vahendeid võrreldes algselt ette nähtud soovituslike koguvahenditega ajavahemikuks 2007–2014;
- 3. märgib, et ühissettevõtte algselt vastu võetud 2010. aasta eelarve sisaldas 447 440 000 euro ulatuses kulukohustuste assigneeringuid ja 254 900 000 ulatuses maksete assigneeringuid; loeb ühissettevõtte lõplikust raamatupidamise aastaaruandest, et selle 2010. aasta eelarvet parandati kaks korda; võtab eelkõige teadmiseks, et neil kahel paranduseelarvel oli neli eesmärki:
 - vähendada 3 300 000 euro võrra Euratomi makset halduskulude katmiseks, et saavutada kooskõla ühissettevõtte algse eelarve ja liidu 2010. aasta üldelarve vahel;
 - ajakohastada ITERi asukohariigi makset: Prantsusmaa 2010. aasta makse maksmiseks esitati võlateade eelarves ette nähtud täissummale 13 600 000 eurot; vastavalt reaalsele hinnangutele laekus 2010. aastal 8 000 000 eurot;
 - ajakohastada liikmemakse: ühissettevõtte sai 2009. aasta eest täiendavat liikmemaksu, kuid Itaalia ja Ungari ei teinud oma makseid 2010. aasta eest, hoolimata mitmetest meeldetuletustest;
 - kanda eelarvesse muid täiendavaid tulusid, mis koosnesid Prantsusmaa makselt saadud intressidest (104 506,54 eurot), jooksevkonto intressidest (34 629,49 eurot) ja Euroopa Liidu Asutuste Tõlkekeskuse tagasimaksest (1389 eurot);
- 4. võtab teadmiseks ühissettevõtte märkused, et kulukohustuste assigneeringute osas täideti

2010. aasta eelarve 99,9%-liselt; väljendab siiski muret seoses viivitustega tegevuste elluviimisel, mille tagajärjel oli maksete assigneeringute kasutusmäär kõigest 63,4%;

5. märgib murega, et 2009. aastast kanti üle 106 800 000 eurot kulukohustuste assigneeringuid ja 52 200 000 eurot maksete assigneeringuid ning et need assigneeringud tulenevad põhiliselt ITERi asukohariigist ja on määratud ITERi ehituseks;
6. võtab ühisettevõtte lõpliku raamatupidamise aastaaruande põhjal teadmiseks, et 2010. aastal ulatusid tühistatud kulukohustuste ning maksete assigneeringud halduskulude osas 1 090 550,73 euroni, samas kui tühistatud maksete assigneeringud tegevuskulude osas ulatusid 50 713 452,82 euroni;
7. juhib murelikult tähelepanu suurele rahaliste vahendite saldole, mis ulatus aasta lõpus 78 800 000 euroni, moodustades 26,8% 2010. aasta eelarves ette nähtud maksete assigneeringutest;

Hanked ja toetused

8. võtab ühisettevõtte 2010. aasta tegevusaruande põhjal teadmiseks, et sõlmiti kokku 44 hankelepingut koguväärtusega 826 000 000 eurot; märgib seejuures, et algatati 42 põhitegevusega seotud hanke menetlust, viidi lõpule 43 hindamismenetlust ning allkirjastati 43 hankelepingut; tuvastab tegevusaruande põhjal samuti, et ühisettevõtte kuulutas välja 5 halduslase hanke menetlust, sõlmis 7 halduslase hanke lepingut koguväärtusega 6 000 000 eurot ning allkirjastas 6 hankelepingut;
9. kinnitab, et välja kuulutati 16 toetuse andmise menetlust; viidi lõpule 21 hindamismenetlust, sõlmiti 23 lepingut ning allkirjastati 29 lepingut;
10. võtab teadmiseks, et kontrollikoda testis valimit, mis koosnes üheksast hanke- ja kuuest toetuse andmise menetlusest; väljendab muret, et üheksast auditeeritud hankemenetlusest kolme puhul oli ühisettevõtte saanud vaid ühe pakkumuse; väljendab samuti muret, et toetuste puhul saadi keskmiselt ainult üks pakkumus menetluse kohta; nõuab tungivalt, et ühisettevõtte koostaks konkreetsete meetmete ja ajakavaga tegevusplaani konkurentsi suurendamiseks ning järgiks parima hinna ja kvaliteedi suhte põhimõtet pakkumiskutsete ettevalmistamise, avaldamise, hindamise ja lepingute haldamise etappides;
11. märgib, et ühisettevõtte poolt enne toetuslepingute alusel maksete tegemist tehtavad kontrollid ei ole piisavalt dokumenteeritud, et anda kindlus finantsnõuetele vastamise ja kulude abikõlblikkuse kohta; rõhutab, et ühisettevõtte siseaudiitor märkis ka, et kulude hüvitamise taotluste maksete eelkontrollid ei ole mõjusad ega kulude hüvitamise taotluste käsitlemiseks hästi ette valmistatud; kutsub ühisettevõtet üles võtma vajalikke meetmeid kontrolli tugevdamiseks enne maksete tegemist ja teavitama sellest eelarve täitmisele heakskiidu andmise eest vastutavat institutsiooni;
12. märgib, et lepingute ja toetuse saajate nimekirja ei ole ühisettevõtte veebisaidil avaldatud ning väljendab oma muret sellise läbipaistvuse puudumise pärast; kutsub seetõttu ühisettevõtet üles järgima selliste ühisettevõtete nagu CLEAN SKY, FCH, IMI ja SESAR eeskujul avaldama oma kodulehel kõigi lepingute ja toetuse saajate täieliku nimekirja 2010. aastal ning sellele eelnevatel eelarveaastatel;

Sisekontrollisüsteemid

13. märgib murelikult, et ühisettevõtte sisekontrollisüsteemid ei ole ikka veel vastavalt ühisettevõtte finantseeskirjadele täielikult kehtestatud ega rakendatud; väljendab samuti muret, et on tõstatatud küsimusi raharinglusest ja kohustuste lahususest; võtab teadmiseks, et uus organisatsiooni struktuur hakkas kehtima 1. jaanuaril 2011; märgib siiski, et vastutus raharingluse eest ei ole ikka veel täielikult määratud ja et mõned peamised ametikohad olid endiselt täitmata;
14. kutsub ühisettevõtet üles kinnitama majandusprotsessid, mille abil esitatakse finantsteave raamatupidamissüsteemidele (ABAC ja SAP); nõuab lisaks, et ühisettevõtte looks tegevusalaste lepingute haldamiseks asjakohase eelarve- ja finantsaruandlussüsteemidega integreeritud rakenduse;
15. tunnustab asjaolu, et ühisettevõtte on vastavalt eelarve täitmisele heakskiidu andmise eest vastutavat institutsiooni palvele loonud auditikomitee, mis on juhatuse otseses alluvuses;
16. märgib, et ühisettevõtte on asunud välja töötama järelauditi strateegiat tehingute seaduslikkuse ja korrektsuse hindamiseks, mis on kavas rakendada 2012. aastal; rõhutab, et ühisettevõtte alustas iseseisvalt töötamist 2008. aasta märtsis;

Siseaudit

17. võtab teadmiseks, et ühisettevõtte finantseeskirju ei ole veel muudetud nii, et need sisaldaksid viidet komisjoni siseaudiitori volitustele üldeelarve kui terviku suhtes;
18. märgib siiski, et komisjon ja ühisettevõtte on võtnud meetmeid selleks, et komisjoni siseauditi talituse ja ühisettevõtte siseauditi komitee ülesanded oleksid selgelt määratletud;

Liikmemaksude tasumisega viivitamine ja leping asukohariigiga

19. peab äärmiselt oluliseks, et kõik ühisettevõtte liikmed peaksid kinni liikmemaksude tasumise tähtajast; märgib, et juhatus kiitis heaks otsuse nõuda liikme aastamakse hilinemise korral viivist;
20. võtab teadmiseks asjaolu, et kuigi Hispaania Kuningriigi ja ühisettevõtte vahel kirjutati alla asukohaleping, milles on käsitletud tööruume, toetust, privileege ja immunitete, ei ole alalisi tööruume ühisettevõttele veel üle antud; märgib siiski, et ühisettevõtte tegutseb ajutistes tööruumides, mille eest tasub Hispaania Kuningriik;

Horisontaalsed tähelepanekud ühisettevõtete kohta

21. rõhutab, et seni on komisjon Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 187 alusel asutanud seitse ühisettevõtet; märgib, et kuus ühisettevõtet (IMI, ARTEMIS, ENIAC, CLEAN SKY, FCH ja ITER-F4E) kuuluvad komisjoni teadusuuringute ja innovatsiooni peadirektoraadi ning infoühiskonna ja meedia peadirektoraadi teadusruumi ning ühe ühisettevõtte ülesandeks on välja töötada uus lennuliikluse juhtimissüsteem (SESAR) transpordisektoris, mis kuulub liikuvuse ja transpordi peadirektoraadi tegevusvaldkonda;

22. märgib, et ühisettevõtetele nende tegevusajal vajalikuks peetavad soovituslikud koguvahendid on 21 793 000 000 eurot;
23. märgib, et ühisettevõtetele nende tegevusajal vajalikuks peetav liidu kogutoetus on 11 489 000 000 eurot;
24. märgib, et 2010. aastal moodustas Euroopa Liidu makse ühisettevõtete eelarvesse kokku 505 000 000 eurot;
25. palub komisjonil edastada eelarve täitmisele heakskiidu andmise eest vastutavale institutsioonile igal aastal koondteave igale ühisettevõttele liidu üldeelarvest eraldatud vahendite kohta, et tagada liidu vahendite kasutamise selgus ja läbipaistvus ning taastada maksumaksjate usaldus;
26. väljendab heameelt ühisettevõtte ARTEMIS algatuse üle lisada oma aasta tegevusaruandesse andmed käimasolevate projektide järelevalve ja läbivaatamise kohta; on veendunud, et ka teised ühisettevõtted peaksid seda eeskuju järgima;
27. tuletab meelde, et ühisettevõtted kujutavad endast avaliku ja erasektori partnerlust ning seetõttu ühendavad avalikke ja erahuve; on arvamisel, et niisuguses olukorras ei tohiks huvide konflikti esinemise võimalust tähelepanuta jätta, vaid sellega tuleb nõuetekohaselt tegelda; kutsub seetõttu ühisettevõtteid üles teavitama eelarve täitmisele heakskiidu andmise eest vastutavat institutsiooni kontrollimehhanismidest, mida nad kasutavad, et võimaldada nõuetekohast haldamist ja ennetada huvide konflikte;
28. märgib, et kui ITERi ja tuumasünteesienergeetika arendamise Euroopa ühisettevõtte välja arvata, on ühisettevõtted suhteliselt väikesed ja geograafiliselt kontsentreeritud; on seetõttu veendunud, et nad peaksid võimaluse korral oma vahendid ühendama;
29. palub kontrollikojal esitada eelarve täitmisele heakskiidu andmise eest vastutavale institutsioonile ülevaate selle kohta, milliseid järeelmeetmeid on ühisettevõtted võtnud seoses kontrollikoja märkustega nende 2011. aasta raamatupidamise aruannete kohta;
30. palub kontrollikojal esitada mõistliku tähtaja jooksul Euroopa Parlamendile eriaruanne lisaväärtuse kohta, mida ühisettevõtete asutamine annab liidu teadusuuringute, tehnoloogiaarenduse ja tutvustamistegevuse programmide edukaks elluviimiseks;. märgib lisaks, et samas aruandes tuleks esitada ka hinnang ühisettevõtete asutamise tulemuslikkuse kohta.